

ادعائنامه (Claims)

در بخش ادعای اختراع باید موارد زیر رعایت شود:

ادعائنامه حدود حمایت یک اختراع را تعیین می کند. ادعاها برای یک اختراع ثبت شده از اهمیت ویژه ای برخوردارند؛ اگر بخوبی تنظیم نشوند، حتی یک اختراع واقعاً ارزشمند میتواند به یک اختراع بی ارزش تبدیل شود که میتوان براحتی آن را دور زد یا پیرامون آن طراحی کرد. در دعاوی اختراعات، تعبیر ادعا به طور کلی اولین گام تعیین این است که آیا اختراع معتبر است و اینکه آیا اختراع تقلید شده یا حقوق آن نقض شده است یا خیر. توصیه می شود با یک کارشناس برای تهیه تقاضانامه اختراع بویژه ادعاها مشورت کنید.

برای ثبت اختراع متقاضی باید ادعاهای اختراع خود را مطابق با قانون ملی محل ثبت تسلیم اداره اختراع نماید و فرمت و نحوه تنظیم آن ممکن است از کشوری به کشور دیگر متفاوت باشد اما یکسری از آیتم های استاندارد شده در بسیاری از قوانین بصورت عام و مشترک است:

در ادعای اختراع، متقاضی قلمرو و محدوده حق انحصاری اختراع خود را با بیان ادعاها تعیین می کند و از دیدگاه مالک اختراع ادعاها قلب یک اختراع محسوب می شود چون از این طریق با تعیین قلمرو اختراع خود، میزان حمایت حقوقی خود را نیز بیان می کند فلذا در تنظیم ادعای اختراع باید نکات زیر رعایت شود.

الف - ادعای اختراع باید صریح و منجز بوده و مشروط به تحقق شرایط خاص نباشد و در صورت عدم صراحت و شفافیت امکان سوءاستفاده و نقض حق در آینده برای مالک اختراع محتمل خواهد بود.

ب - اطلاعات مربوط به چگونگی ساخت و ذکر چارچوب مشخصه های فنی ذکر شود و در ادعاها نباید فراتر از اطلاعات توصیف، موارد بیان و ذکر شود.

ج - تعداد ادعاها باید معقول و متناسب باشد و در چارچوب اصل وحدت اختراع تنظیم شود.

د - ویژگی ها و مشخصه های فنی قابل حمایت با استفاده از جملات قابل اثبات بیان شود.

هـ - جز در موارد غیرقابل اجتناب از ارجاع به نقشه ها یا توصیف امتناع گردد و تا حد ممکن از به کاربردن عباراتی مانند «همانطور که در توصیف آمد» یا «همانطور که در نقشه ها نشان داده شده» خودداری شود و این بند در جهت بیان شفاف و منجز ادعاهای اختراع و تعیین قلمرو حق اختراع است و بکاربردن عبارات مبهم نمی تواند قابل اتکا و دفاع در قبال نقض حق اختراع به شمار رود.

و - در صورتیکه برای فهم ادعا ارجاع به نقشه ضرورت داشته باشد پس از بیان ادعا، شماره صفحه نقشه و علامت مشخص کننده آن در داخل پرانتز ذکر گردد، غالباً در ادعاها پس از ذکر عنصر اختراعی و مشخصه فنی آن، برای درک و فهم بهتر اختراع ارجاع به شماره نقشه ای می شود که غالباً سمبل عددی است. برای مثال؛ جک هیدرولیکی (طبق نقشه شماره ۱) یا طوقه خارجی جک نقشه (۳) وسیله بالابرنده جک (طبقه نقشه ۴) نحوه اتصال طوقه خارجی جک با وسیله بالابرنده (نقشه ۶). و حتی الامکان می توان از اطلاعات محاوره روز (عملی) برای تبیین مفاهیم ادعاها نیز استفاده کرد.

ز - مشتمل به شیوه اجرا و مزایای اختراع نباشد.

اطلاعات اختراع که غالباً مبنای تحلیل اختراعات برای دستیابی به تکنولوژی قرار می گیرد اطلاعات منحصر به فرد و طبقه بندی و تفکیک شده است فلذا برای جلوگیری از ارائه مطالب تکراری برای تأکید بیشتر، این بند در تنظیم ادعا در آیین نامه مجدداً بیان گردیده است، چون مزایا و شیوه اجرا جای آن در توصیف است، البته قوانین ملی کشورها ممکن است در رویه جاری خود شیوه‌های مختلفی را در نظر گرفته و در بین آنها عمومیت یابد.

چگونه یک ادعا نامه مناسب بنویسیم؟

ادعانه پشتمانه حقوقی اختراع بوده در صورتی که نیاز باشد هر گونه استفاده علمی از حقوق ثبت اختراع صورت گیرد و یا در دادگاه ها مطرح شود، مهمترین بخشی که مورد بررسی قرار می گیرد ادعانه خواهد بود. محور ادعانه عنصر اختراعی است که به عبارتی نکته نوآورانه یا ویژگی فنی قابل حمایت نیز گفته می شود.

عنصر اختراعی وجه تمایز اختراع مورد ادعا با موارد مشابه است که بایستی در چارچوب مشخصه فنی با جملاتی که قابلیت اثبات را دارند بیان شود. در ادعانه قابلیت ها و مزایا که نتیجه عملکرد عناصر اختراعی می باشند ذکر نمی گردد.

اصولاً ادعاها شماره گذاری می شوند و ادعای شماره ۱ در هر ادعانه ادعای مستقل نام دارد و بقیه ادعاها که ادعای وابسته نام دارد بر اساس ادعای شماره ۱ نوشته می شود.

در ادعای مستقل باید موضوع اختراع و ویژگی های فنی و اساسی اختراع یا همان عنصر اختراعی شرح داده شود و در ادعای وابسته به روشن سازی ماهیت عنصر اختراعی ارائه شده در ادعای مستقل و با رجوع به آن پرداخته می شود.

بهتر است قبل از نوشتن ادعانه خود دو و یا سه نمونه مشابه اختراع خود را با کلید واژه های انگلیسی در سایت <http://www.google.com/patents> جستجو کرده و با مطالعه ادعانه آن (Claims) خواهید توانست ادعانه مناسب

بنویسید.